

KAPITEL 1

Fallet Pepe the Frog

Statens medieråd

NO HATE
SPEECH
MOVEMENT

Text: Elin Jönsson, Elisabet Jonsved
(film- och medialärare),
Miriam von-Schantz, (*Fil.dr. medie-
och kommunikationsvetenskap*)
och Statens medieråd
Form: Springtime-Intellecta
Omslagsfoto: Matt Furie
Statens medieråd 2019

KAPITEL 1

**Bildens betydelse
– Imitation, kulturell kontext och ideologi**

Lärarmanus till uppgiften Fallet "Pepe the Frog"

Praktisk uppgift

Syfte

Genom att arbeta aktivt med att omforma en bilds betydelse fördjupar eleverna sina kunskaper i hur en bilds betydelse kan förändras och förskjutas. Eleverna får mer förståelse för hur kommunikation med bilder kan fungera och vilken roll internet har idag när det gäller bilders spridning och bildspråklig kommunikation. Eleverna fördjupar även sina kunskaper kring bildfenomenet memes¹ och hur memes kan användas av antidemokratiska krafter för att sprida hatbudskap.

Vad?

Eleverna ska ta sig an "Fallet Pepe the Frog" och hjälpa upphovsmannen och serietecknaren Matt Furie att försöka återta seriefiguren "Pepe the Frog's" ursprungliga betydelseladdning. Enligt Furie är karaktären Pepe the Frog "a peaceful Frog-dude". Utanför seriens kontext användes bilder av Pepe även på nätforumet *4chan* som ett internt skämt och som en symbol för att känna sig ledsen eller känna sig glad och allt däremellan.² Idag har dock bilden av seriefiguren klassats som en hatsymbol delvis på grund av den amerikanska, högerextrema alt-right-rörelsens användning av bilden. Matt Furie vill att hans karaktär ska symbolisera kärlek istället för hat.

Hur?

Eleverna arbetar två och två eller i smågrupper om 3–4 i varje grupp. Eleverna ska göra en egen bild av Pepe där upphovsmannen Matt Furies beskrivning av karaktären "Pepe the Frog" kommuniceras.

Eleverna får sedan använda sina nya kunskaper från kapitel 1 i detta material för att utarbeta en strategi för hur bilden av "Pepe the Frog" kan återövrans från avsändare med antidemokratiska och rasistiska budskap och återfå sin ursprungliga betydelseladdning. **Denna strategi utarbetas i teorin men får inte praktiseras utan att ni får upphovspersonen Matt Furies personliga tillåtelse att sprida de nya Pepe-bilderna.**

Om ni har tid kan ni börja med att tillsammans titta på den 19 minuter långa dokumentären "Feels good man" om "Pepe the Frog's" resa på Internet.
https://www.youtube.com/watch?time_continue=2&v=IC0YQbLWjIM

¹ Begreppet "memes" introduceras i Kapitel 2

² <http://time.com/4530128/pepe-the-Frog-creator-hate-symbol/>

Redovisning

När eleverna är klara med sina bilder och strategier tittar ni på det tillsammans. Diskutera följande:

1. Hur är er nya Pepe-bild uppbyggd?

- Hur ser Pepe ut på bilden? Ansiktsuttryck? Gester?
- Vilka olika bildtecken består er bild av?
- Har bilden någon text? Vad uttrycker texten? Hur påverkar texten förståelsen av bilden?
- Krävs det någon förförståelse för att förstå och tolka bilden? I så fall vilken?
- Finns det flera lager av betydelse? Om ja, beskriv lagren.
- På vilket sätt kommuniceras Matt Furies beskrivning av karaktären "Pepe the Frog"?

2. Vilken strategi har ni utarbetat för att få spridning på bilden och återta "Pepe the Frog" från avsändare med antidemokratiska och rasistiska budskap?

- Hur ska ni få spridning på bilden?
- Hur kan andra uppmuntras att använda sig av ert bildspråk?
- Kan ni garantera att er bild används på det sätt ni tänkt er? Om inte, hur gör ni då?
- Vilka forum tror ni skulle vara bra att posta er bild på? Varför då?

3. Diskutera tillsammans i klassen:

Går det att återerövra "Pepe the Frog" från rasistiska och antidemokratiska krafter? Vad skulle krävas? Kan ni komma på andra symboler vars betydelse har förändrats av avsändare och sammanhang? Finns det i dessa fall några likheter med vad som hänt seriefiguren "Pepe the Frog"? Vilka skillnader finns?

Praktisk uppgift: Fallet ”Pepe the Frog”

Till eleven

En bilds betydelse är aldrig statisk. Det betyder att det inte finns ett facit för vad en bild betyder och att en bilds betydelse kan förändras beroende på vilka som tolkar den och i vilket sammanhang bilden syns. Seriefiguren ”Pepe the Frog” började som en opolitisk seriefigur i tecknaren Matt Furies serie ”Boy’s Club”. 2016 klassades figuren som en hatsymbol av ADL på grund av den högerextrema alt-right-rörelsens användning av figuren.³ Er uppgift är att hjälpa tecknaren Matt Furie att återta betydelsen av sin seriefigur!

1. Ni ska göra en egen bild av ”Pepe the Frog”, där upphovsmannen Matt Furies beskrivning av karaktären Pepe som ”a peaceful Frog-dude” (ungefär ”en fredlig grod-polare”) på något sätt kommuniceras.
2. Ni ska utarbeta en strategi för hur bilden av ”Pepe the Frog” kan återerövas från avsändare med antidemokratiska och rasistiska budskap och återfå sin ursprungliga betydelse. Matt Furie vill att karaktären Pepe ska symbolisera kärlek och inte hat.

Gör så här:

Skapa bilden

Ni jobbar två och två eller i smågrupper. Sök bilder på nätet för inspiration och diskutera i gruppen hur ni ska utforma er nya Pepe-bild. *Hur ska Pepe se ut på er bild? I vilken situation eller i vilken miljö ska han befinna sig? Vilka bildelement behöver ni ha med i bilden? Ska ni använda text? Ska ni anspela på något annat viralt fenomen för att öka chansen för spridning av er bild?*

När ni gör er egen bild kan ni utgå från en Pepe-bild ni hittar på nätet. Arbetar ni analogt kan ni kalkera av en utskriven bild, använda collageteknik och klippa ut bildelement från olika färdiga bilder eller helt enkelt teckna fritt på papper. Har ni möjlighet att arbeta digitalt kan ni använda ett bildredigeringsprogram för att skapa er bild.

³ Anti-Defamation League = människorättsorganisation

Strategi för spridning

För att en bilds betydelse ska förskjutas eller förändras behöver bilden användas på ett liknande sätt av tillräckligt många avsändare. Hur ska ni få er bild spridd på nätet? Hur kan ni uppmuntra andra att också vilja hjälpa Matt Furie? Hur hittar ni ett bildspråk som uppmuntrar till att upprepas och spridas? Och hur ska ni garantera att bilden används med den betydelse-laddning som ni har tänkt er? **Observera att ni måste ha upphovspersonen Matt Furies tillåtelse att sprida de nya Pepe-bilderna.**

Diskutera vidare: Går det att återerövra Pepe från rasistiska och antidemokratiska krafter? Vad skulle krävas? Kan ni komma på andra symboler vars betydelse har förändrats av avsändare och sammanhang? Finns det i dessa fall några likheter med vad som hände seriefiguren Pepe? Vilka skillnader finns det?

Länk till Matt Furies godkända Pepe the Frog-bild

Länk: <https://www.kickstarter.com/projects/615106574/save-pepe>

Högerklicka på bilden och välj "spara bild som".

Obs, bilden får inte spridas utan Matt Furies godkännande.